

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.6.2011
KOM(2011) 351 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

Midtvejsevalueringsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af finansieringsprogrammet "Civilret"

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
BAGGRUNDEN FOR PROGRAMMET OM CIVILRET	2
PROGRAMMETS MÅL.....	3
FORSKELLIGE FORANSTALTNINGER UNDER PROGRAMMET	4
FORVALTNING AF PROGRAMMET	5
KOMMISSIONENS INITIATIVER.....	10
SPECIFIKKE PROJEKTER	12
SPECIFIKKE PROJEKTER PÅ DET KONKURRENCERETLIGE OMRÅDE.....	19
DRIFTSTILSKUD	20
KONKLUSION OG ANBEFALINGER	22

INDLEDNING

Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse af 25. september 2007 om et særprogram om civilret¹ foreskriver, at Kommissionen senest den 31. marts 2011 skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en midtvejsevalueringsrapport om de opnåede resultater og om de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet.

Det er baggrunden for denne rapport. Den beskriver, hvordan programmet er blevet gennemført siden vedtagelsen i september 2007 og gør rede for de vigtigste resultater.

De første aktiviteter finansieret af programmet begyndte først for mindre end tre år siden. Kun nogle af disse aktiviteter er på nuværende tidspunkt afsluttet. Derfor vil der blive lagt størst vægt på programmets struktur og forvaltning.

Rapporten omhandler ligeledes nogle af de spørgsmål, der vil være centrale i forbindelse med forberedelsen af den næste finansielle programmering.

Den foreslåede evaluering er bl.a. baseret på:

- de statistiske og budgetmæssige oplysninger, som Kommissionen råder over, samt Kommissionens erfaringer siden det foregående finansieringsprogram
- statistiske og budgetmæssige oplysninger samt indtryk af, hvor effektivt programmet støtter Kommissionens politiske aktiviteter
- en analyse af, hvordan programmet fungerer
- en udveksling af synspunkter, der fandt sted på et uformelt møde med de fleste af medlemsstaternes repræsentanter i det programudvalg, der udelukkende beskæftiger sig med denne evaluering. Dette møde blev afholdt i Bruxelles den 11. januar 2011.

Kommissionen vil ligeledes senest den 31. december 2014 forelægge en endelig evalueringsrapport om programmet, der ved hjælp af resultatindikatorer vil fastslå, om de opstillede mål er nået.

BAGGRUNDEN FOR PROGRAMMET OM CIVILRET

Programmet skal ses i forlængelse af de tidligere programmer Grotius (1996-2000), Grotius (civilret) (2001), Schuman (1999-2001) og i perioden 2002-2006 den generelle ramme for Fællesskabets aktiviteter med henblik på at fremme det civile samarbejde.

Formålet med Grotius-programmet var at fremme det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne ved at øge kendskabet til andre medlemsstaters retssystemer. Programmet tog sigte på aktører inden for retssystemet og omfattede støtte til uddannelse, udvekslingsprogrammer og praktikophold, afholdelse af møder, undersøgelser og forskning og formidling af oplysninger.

¹ Nr. 1149/2007/EF, EUT L 257 af 3.10.2007, s. 16.

Robert Schuman-aktionen blev iværksat mellem 1999 og 2001 for at fremme og støtte initiativer, der skulle gøre jurister og andre faggrupper på det retlige område mere bevidste om fællesskabsretten. Det generelle formål var gradvist at forbedre anvendelsen af fællesskabsretten i hele EU.

Kommissionen foreslog derefter at indføre et nyt rammeprogram for civilretligt samarbejde for perioden 2002-2006. Rådet vedtog dette nye program i foråret 2002. Der blev navnlig lagt vægt på foranstaltninger, der førte til mere konkrete resultater og på nødvendigheden af en tættere forbindelse mellem programmets mål og de prioriteter, der blev fastlagt i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors. Muligheden for at finansiere ngo'ers aktiviteter og projekter iværksat på Kommissionens initiativ var den vigtigste nyhed i programmet.

Den 6. april 2005 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på at iværksætte rammeprogrammet "Grundlæggende rettigheder og retfærdighed" for perioden 2007-2013. Den indeholdt fire forslag til afgørelser, herunder et forslag til Rådets afgørelse om et særprogram for strafferet og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et særprogram om civilret.

Disse to programmer tager sigte på at indføre et europæisk retligt område baseret på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser, samarbejde mellem de retslige myndigheder på det civil- og strafferetlige område og skabelse af gensidig tillid. De har ligeledes til formål at sikre en bedre adgang til domstolene og på den måde gøre livet lettere for de europæiske borgere og inddrage aktører og civilsamfund i en debat om retsvæsenet.

Programmerne "strafferet" og "civilret" er forskellige, bl.a. fordi de har forskellige retsgrundlag (artikel 31 i traktaten om Den Europæiske Union for det ene program, og artikel 61 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab for det andet programs vedkommende), men deres forvaltningsmetoder er de samme, hvilket gør det muligt at sikre en vis sammenhæng.

Programmet om civilret blev først vedtaget ved fælles beslutningstagning ved udgangen af september 2007, hvilket gav forsinkelser med hensyn til offentliggørelsen af indkaldelser af forslag og udvælgelsen af projekter, men disse forsinkelser er nu helt indhentet.

PROGRAMMETS MÅL

Programmets hovedformål er at finansiere foranstaltninger, der skal fremme det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk område i civilretlige anliggender. Mere specifikt tager det sigte på at:

- fremme det retlige samarbejde for at bidrage til oprettelsen af et egentligt europæisk område i civilretlige anliggender
- fremme fjernelsen af hindringer for en smidig afvikling af grænseoverskridende civile retssager i medlemsstaterne
- forbedre hverdagen for erhvervsliv og borgere ved at give dem mulighed for at udøve deres rettigheder i hele Den Europæiske Union, bl.a. ved at fremme adgangen til domstolene

- forbedre kontakter, udveksling af oplysninger og netværkssamarbejde mellem de retslige, judicielle og administrative myndigheder og de juridiske erhverv, bl.a. gennem støtte til uddannelse af aktører inden for retsvæsenet, med henblik på bedre gensidig forståelse mellem sådanne myndigheder og fagfolk.

Hvert år offentliggøres der et nyt arbejdsprogram og nye indkaldelser af forslag. Arbejdsprogrammet og indkaldelserne af forslag præciserer prioriteterne for det pågældende år, hvad angår indkaldelser af forslag samt alle faser i udvælgelsesproceduren.

- I 2007 blev der imidlertid ikke opstillet en bestemt prioritet.
- Den overordnede prioritet for programmets tilskudsdel var i 2008 og 2009 e-justice.
- For 2010 var den generelle prioritet igen e-justice samt uddannelse af aktører i retsvæsenet.
- For 2011 er der opstillet en række prioriteter.

Fastsættelse af præcise prioriteter vil klart gøre programmet mere effektivt. Prioriteterne anses imidlertid kun for at være vejledende: de årlige arbejdsprogrammer foreskriver, at innovative projekter, der ikke falder ind under de prioriterede områder, ikke vil blive dårligere stillet. Sagt med andre ord er prioriteterne ret teoretiske.

De årlige arbejdsprogrammer fastsætter ligeledes satserne for Fællesskabets medfinansiering samt de minimums- og maksimumstærskler, inden for hvilke denne finansiering kan ydes.

Medfinansieringssatsen er hvert år blevet fastsat til 80 % af de støtteberettigede omkostninger, mens den i det tidligere program kun var 60 %. Fra 2009 er tærsklerne på 50 000 EUR og 200 000 EUR blevet sat op til 75 000 EUR og 500 000 EUR.

Programmet henvender sig bl.a. til aktører inden for retsvæsenet, nationale myndigheder og EU-borgere generelt.

Det er åbent for institutioner og offentlige og private organisationer, herunder faglige organisationer, universiteter, forskningsinstitutter og institutter for uddannelse og efteruddannelse af aktører inden for retsvæsenet, internationale organisationer og ngo'er i medlemsstaterne.

Programmet er åbent for medlemsstaterne, bortset fra Danmark. Tiltrædelses- og kandidatlande og de lande på det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen, kan deltage i programmet på visse betingelser.

FORSKELLIGE FORANSTALTNINGER UNDER PROGRAMMET

Programmet giver mulighed for forskellige foranstaltninger, herunder:

- Projekter på Kommissionens initiativ

Der er tale om specifikke projekter iværksat af Kommissionen, såsom analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, udarbejdelse af indikatorer og fælles metoder, indsamling, udvikling og formidling af data og statistikker, seminarer, konferencer og

ekspertmøder, offentlige kampagner og arrangementer, opbygning og vedligeholdelse af websteder, udarbejdelse og formidling af informationsmateriale, støtte til og forvaltning af netværk af nationale eksperter samt analyse-, overvågnings- og evalueringsaktiviteter.

Kommissionen anvender udbudsprocedurer for disse aktiviteter.

- Specifikke projekter

Der er tale om specifikke tværnationale projekter af fællesskabsinteresse, der fremlægges af en myndighed eller et andet organ i en medlemsstat, en international organisation eller en ikke-statslig organisation (ngo), og som i alle tilfælde involverer mindst to medlemsstater eller mindst én medlemsstat og en anden stat, der kan være enten et tiltrædelses- eller kandidatland.

Følgende lande kan deltage i disse projekter: tiltrædelseslande, kandidatlandene og de lande på det vestlige Balkan, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen, i overensstemmelse med betingelserne i associeringsaftalerne eller tillægsprotokollerne hertil om deltagelse i europæiske programmer, der er indgået med eller vil blive indgået med disse lande. På tidspunktet for udarbejdelse af denne rapport opfyldte intet tredjeland betingelserne for at deltage i programmet.

NB: Hvert år afsættes der 800 000 EUR til finansiering af specifikke projekter vedrørende uddannelse af aktører i retsvæsenet inden for europæisk konkurrenceret. Denne aktivitet er omfattet af særskilte indkaldelser af forslag.

- Driftstilskud

Programmet kan finansiere støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse i overensstemmelse med programmets generelle mål, på de betingelser der er fastsat i de årlige arbejdsprogrammer.

Det ses længere fremme, at den noget kortfattede formulering af denne bestemmelse har givet anledning til visse vanskeligheder.

- De organisationer, der er nævnt i retsgrundlaget

Programmet giver mulighed for driftstilskud til medfinansiering af udgifter i forbindelse med det faste arbejdsprogram for Det Europæiske Netværk af Domstolsadministrationer og Netværket af Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole, hvis de bruges til at opfylde mål af almindelig europæisk interesse.

- Det europæiske retlige netværk

Programmet skal ligeledes lette det praktiske arbejde i det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der blev oprettet ved Rådets beslutning 2001/470/EF.

FORVALTNING AF PROGRAMMET

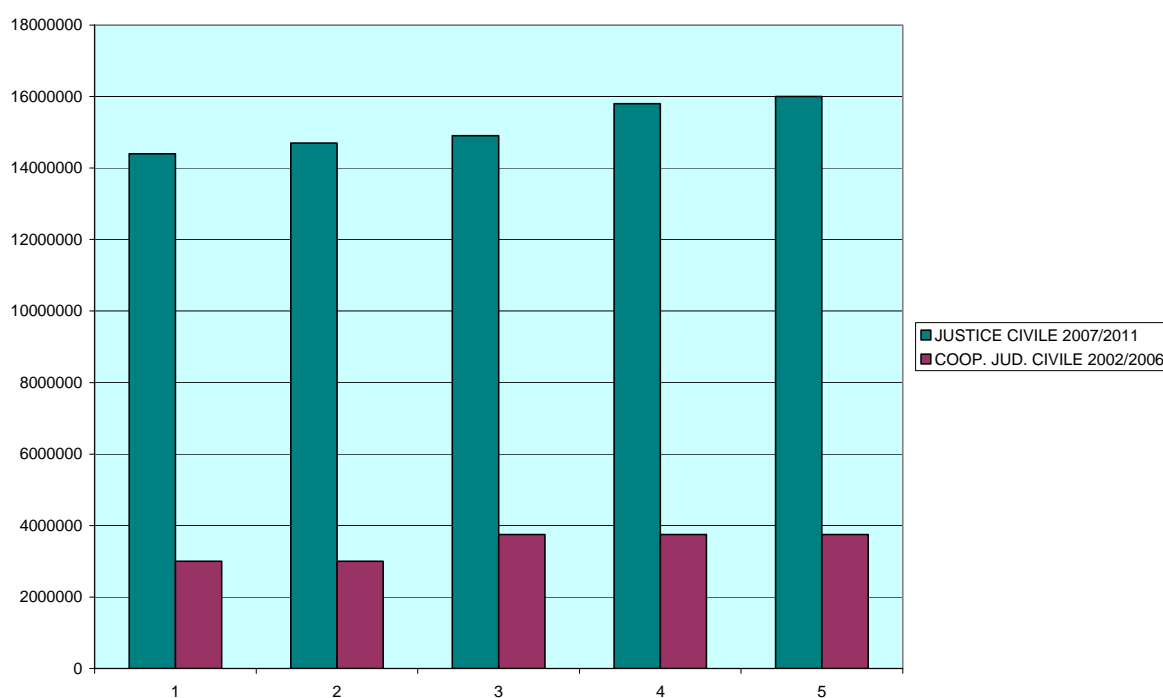
- Finansielle ressourcer

Den finansielle programmering i mio. EUR er følgende:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	I alt
Civilret	14,4	14,7	15,3	15,8	16,0	16,5	17,1	109,3

Den relevante budgetpost er: 18 06 07.

Budgetrammen for programmet om civilret er i stærk stigning i forhold til det tidligere program. Nedenstående program viser de forskellige budgetrammer for programmet om civilretligt samarbejde (5 år) og det nuværende program (5 første år). Man må imidlertid ikke glemme, at sidstnævnte omfatter udgifter i forbindelse med driften af det europæiske retlige netværk og specifikke foranstaltninger på konkurrenceområdet (800 000 EUR pr. år), der administreres af Generaldirektoratet for Konkurrence.

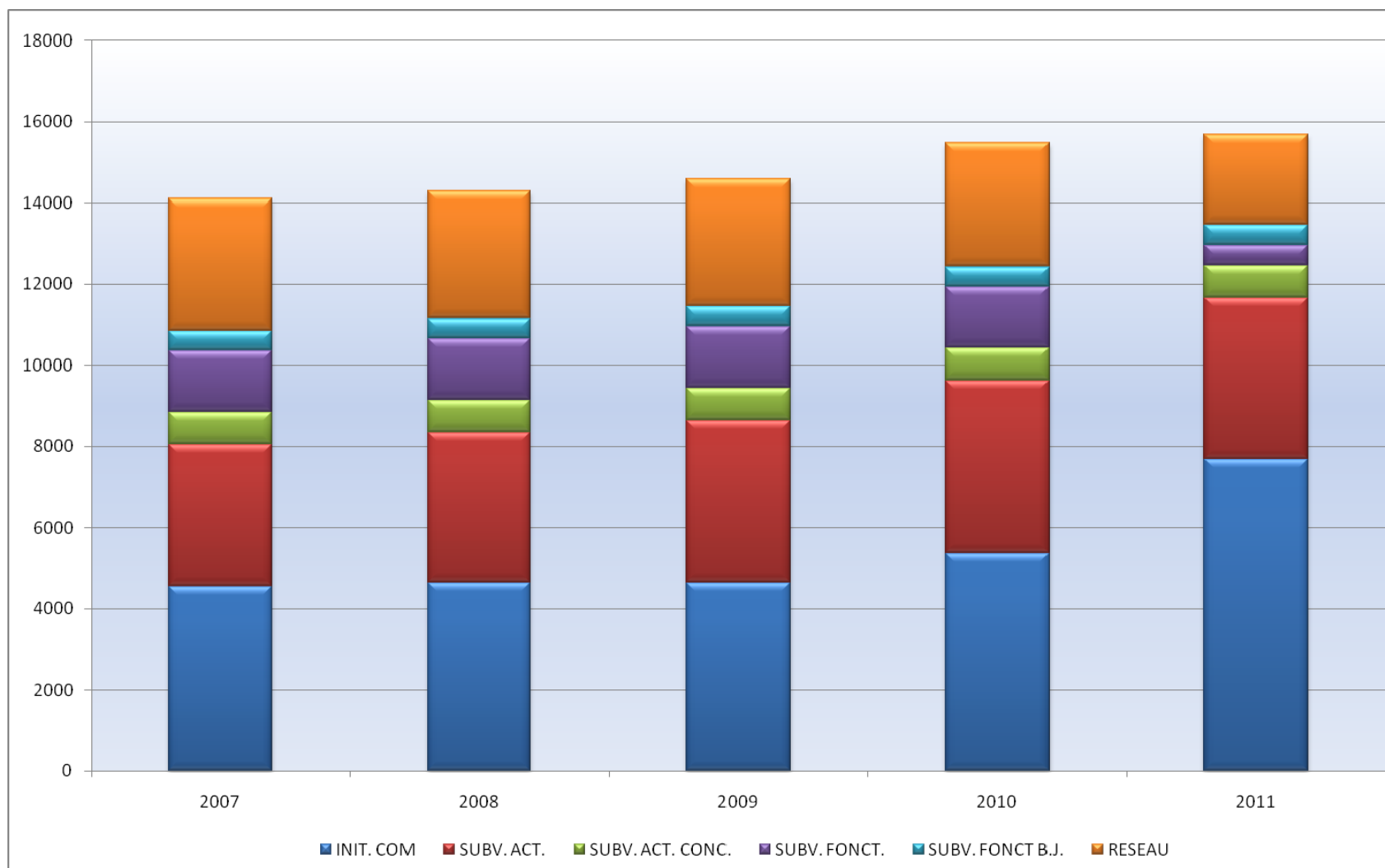
Grøn: Civilret 2007-2011

Rød: Civilretligt samarbejde 2002-2006.

Diagrammet nedenfor viser den årlige fordeling af de disponible budgetmidler på de forskellige aktiviteter ifølge programmet.

Der bør lægges mærke til de forholdsvis beskedne bevillinger til tilskud til foranstaltninger (specifikke transnationale projekter), der er det centrale element i programmet.

FORDELING AF DE DISPONIBLE BUDGETMIDLER EFTER AKTIVITET

Blå: Projekter på Kommissionens initiativ
Rød: Tilskud til foranstaltninger
Grøn: Tilskud til konkurrenceprojekter
Lilla: Driftstilskud
Lyseblå: Driftstilskud nævnt i retsgrundlaget
Orange: Netværk

- Et projekts forløb

Som det er tilfældet for mange europæiske programmer har programmet om civilret et fast forløb, i hvert fald når der er tale om "specifikke projekter", der løber over flere år. Forløbet begynder det første år med et årligt arbejdsprogram.

Dette arbejdsprogram fastsættes af Kommissionen bistået af programudvalget ifølge forvaltningsproceduren. På det uformelle møde den 11. januar 2011 gav alle repræsentanter for medlemsstaterne udtryk for, at de i højere grad ønskede at blive inddraget i beslutningstagningen vedrørende arbejdsprogrammet, der gælder som finansieringsafgørelse, og i udvælgelsen af projekter, selv om udvalget i den henseende kun udtaler sig inden for rammerne af rådgivningsproceduren.

Arbejdsprogrammet efterfølges af indkaldelser af forslag, udvælgelse af de mest relevante projekter, undertegnelse af aftaler og de første udbetalinger. Det andet år iværksættes projekterne. Ved udløbet af aktivitetsperioden (højst to år) har projektlederne tre måneder til at fremlægge den endelige rapport og regnskab. Det vil sige, at for en indkaldelse lanceret i år n sker de endelige udbetalinger år n+2 eller n+3.

Indkaldelser af forslag tilpasses hvert år for bl.a. at tage højde for nye prioriterede områder i det årlige arbejdsprogram (der afhænger af, hvordan arbejdet på det civile område skrives frem EU-plan) og erfaringerne fra de tidligere år.

De forskellige faser i udvælgelsesproceduren, der kan forekomme meget lang, da der går næsten otte måneder fra offentliggørelse af indkaldelsen til undertegnelse af tilskudsftaler, er følgende:

Forslag skal indgives senest den dato, der er angivet på indkaldelsen af forslag. Siden 2008 er ansøgerne blevet bedt om at udfylde deres formularer og vedlægge de nødvendige bilag ved hjælp af it-systemet "Priamos".

Anvendelsen af dette system giver bl.a. mulighed for at undgå en papirbaseret sagsbehandling (flere sagsbehandlere kan f.eks. arbejde samtidig på sagen), undgå at papirer går tabt og undgå tvivl om modtagelsesdato.

Et internt udvælgelsesudvalg bestående af tjenestemænd fra Kommissionen gennemgår forslagene og kontrollerer:

- Udelukkelses- og adgangskriterier
- Udvalgelseskriterier
- Tildelingskriterier (selv evalueringen)

Disse forskellige kriterier beskrives nærmere i indkaldelsen af forslag, som der er vedlagt et eksempel på i bilag 2 (arbejdsprogram og indkaldelse af forslag for 2010).

Hvis forslagene opfylder adgangs- og udvælgelseskriterierne, foretager udvalget en evaluering og prioriterer dem i forhold til forskellige tildelingskriterier.

Udvalget klassificerer forslagene i forhold til de opnåede point og angiver inden for rammerne af det disponible budget de forslag, det anbefales at udvælge.

Det rådgivende udvalg, der nævnes i retsgrundlaget, mødes for at drøfte ovennævnte forslag. Hidtil har udvalget i forbindelse med indkaldelse af forslag for 2007, 2008, 2009 og 2010 afgivet positive udtalelser med konsensus for de forelagte forslag.

Det hænder, at disse møder erstattes af en skriftlig procedure.

Kommissionen opstiller listen over forslag, der anbefales til medfinansiering ("Award decision"). Denne liste indeholder maksimumbeløb for de enkelte tilskud. Disse beløb kan revideres, hvis de budgetter, ansøgerne fremlægger, ikke er fuldt ud støtteberettigede eller korrekt præsenteret.

Når et fuldt ud støtteberettiget budget fremlægges for Kommissionen, afsættes de nødvendige bevillinger, og der forelægges en tilskudsaftale for den potentielle støttemodtager. Når begge parter har undertegnet aftalen, kan projektet lanceres, og den første tranche, der på nuværende tidspunkt er på 70 %, udbetales.

Foranstaltningerne har normalt en varighed på 12 til 24 måneder at regne fra den første dag i måneden efter den dato, hvor parterne har undertegnet tilskudsaftalen eller en anden dato, som støttemodtageren måtte vælge.

I hele aktivitetsperioden følges projektet af en tjenestemand i Kommissionen, der behandler alle spørgsmål, som støttemodtageren måtte have.

De fleste spørgsmål, som støttemodtagerne har i forbindelse med gennemførelsen af deres projekt, vedrører budgettet (forøgelse af visse omkostninger eller omfordeling af disse på andre poster).

Det sker tit, at støttemodtagerne ønsker at forlænge varigheden af projektet, enten fordi de ikke har været i stand til at gennemføre alle de planlagte foranstaltninger, eller fordi de har haft vanskeligheder med at organisere konferencer/seminarer eller samle alle deltagere/aktører på en bestemt dato.

Det hænder, at en af projektparterne beslutter at trække sig ud af projektet, hvilket kan bringe projektet i fare.

Personaleændringer (sygdom, barselsorlov osv.) er et andet problem, som projektlederne ofte støder på.

Derefter skal støttemodtageren fremsende en endelig rapport (vedrørende de tekniske og finansielle aspekter) til Kommissionen inden for en frist på tre måneder efter foranstaltningens afslutning ledsaget af anmodningen om udbetaling af restbeløbet.

Udbetalingen af restbeløbet sker inden for 45 dage efter Kommissionens godkendelse af disse dokumenter.

Kontrollen med projekterne sker i flere faser:

I forbindelse med udvælgelsesproceduren: Kommissionens finansielle tjenestegrene kontrollerer, at budgetterne er støtteberettigede og korrekt udarbejdet. Hvis det ikke er tilfældet, tager de kontakt til ansøgerne for at få fejlene rettet, og der indgås kun tilskudsaftaler, hvis der er enighed om de budgetmæssige aspekter.

I projektfasen sker det, at en tjenestemand fra Kommissionen deltager i aktiviteterne og i konferencer og seminarer. Der udarbejdes normalt ikke midtvejsrapporter.

Når projekterne er afsluttet, sker udbetalingen af restbeløbet først, når Kommissionen har godkendt den endelige rapport, hvad enten der er tale om indholdsmæssige eller finansielle aspekter.

Bilag (fakturaer osv.), der ledsager rapporten, analyseres af de finansielle tjenestegrene efter "stikprøve"-princippet.

KOMMISSIONENS INITIATIVER

I den undersøgte periode har Kommissionen taget initiativ til følgende foranstaltninger:

- Vedligeholdelse af websites og databaser, der allerede var oprettet i forbindelse med det tidligere program:

Det europæiske civilretlige atlas er et it-værktøj i form af en database, der er tilgængelig via internettet, og som foreligger på alle EU's officielle sprog. Formålet med basen er at sikre en brugervenlig adgang til oplysninger, der er relevante for det civilretlige samarbejde.

Det civilretlige atlas giver branchens aktører og borgerne mulighed for nemt at finde den myndighed, de skal henvende sig til i en given sag, bl.a. i forbindelse med:

- søgning efter domstole med territorial kompetence
- forkyndelse af dokumenter
- bevisoptagelse
- fuldbyrdelse af domme, og
- diverse andre spørgsmål.

De nødvendige procedurer vil endvidere blive forenklet i så høj grad som muligt ved at give brugerne adgang til et it-værktøj, der er baseret på forskellige formularer, der skal udfyldes i forbindelse med de forskellige retlige instrumenter.

JURE er en database, som Europa-Kommissionen har udviklet, og som samler oplysninger om retspraksis ved Den Europæiske Unions Domstol og medlemsstaternes domstole, om

fortolkningen af Rådets forordning nr. 44/2001 af 22. december 2000 samt retternes kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område og fortolkningen af Bruxelles-konventionen fra 1968 og Lugano-konventionen fra 1988.

Den er et vigtigt søgeredskab, hvis væsentligste formål er at sikre let adgang til fuldstændige oplysninger, der ajourføres regelmæssigt. Disse oplysninger er gratis tilgængelige for alle, herunder for aktører i retsvæsenet i hele EU.

Resuméer af domme i denne database findes på tysk, engelsk og fransk og på dommens originalsprog.

JURE ajourføres løbende på grundlag af bidrag fra aktører i retsvæsenet og revideres af Europa-Kommissionen.

- Undersøgelser

Kommissionen har finansieret en række undersøgelser gennem programmet om civilret, herunder:

En undersøgelse gennemført af det schweiziske institut for sammenlignende ret (Swiss Institute of Comparative Law) om domstoles og udenretslige myndigheders anvendelse af udenlandsk ret. Denne undersøgelse skal bidrage til at fastslå, om det er ønskeligt med en fælles tilgang til denne problematik på europæisk niveau, og i givet fald hvordan.

En undersøgelse om adoption anfører den relevante lovgivning, procedurer og praksis i den henseende i de 27 medlemsstater samt de vanskeligheder, som de europæiske borgere støder på, når de søger om international adoption. Denne undersøgelse vil overveje muligheden af at indføre en europæisk procedure for sådanne sager.

Forfatterne til en undersøgelse om retshjælp vil fokusere på anvendelsen af direktivet fra 2003 om dette emne og Haagerkonventionen fra 1980.

En anden igangværende undersøgelse skal danne udgangspunkt for Kommissionens rapport som foreskrevet i "Rom I"-forordningen om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser.

Endelig er der fremsendt en undersøgelse til Kommissionen om inddrivelse af grænseoverskridende gæld, der skal forberede Kommissionens forslag om indførelse af en "europæisk indefrysningkendelse".

- Oplysning og information

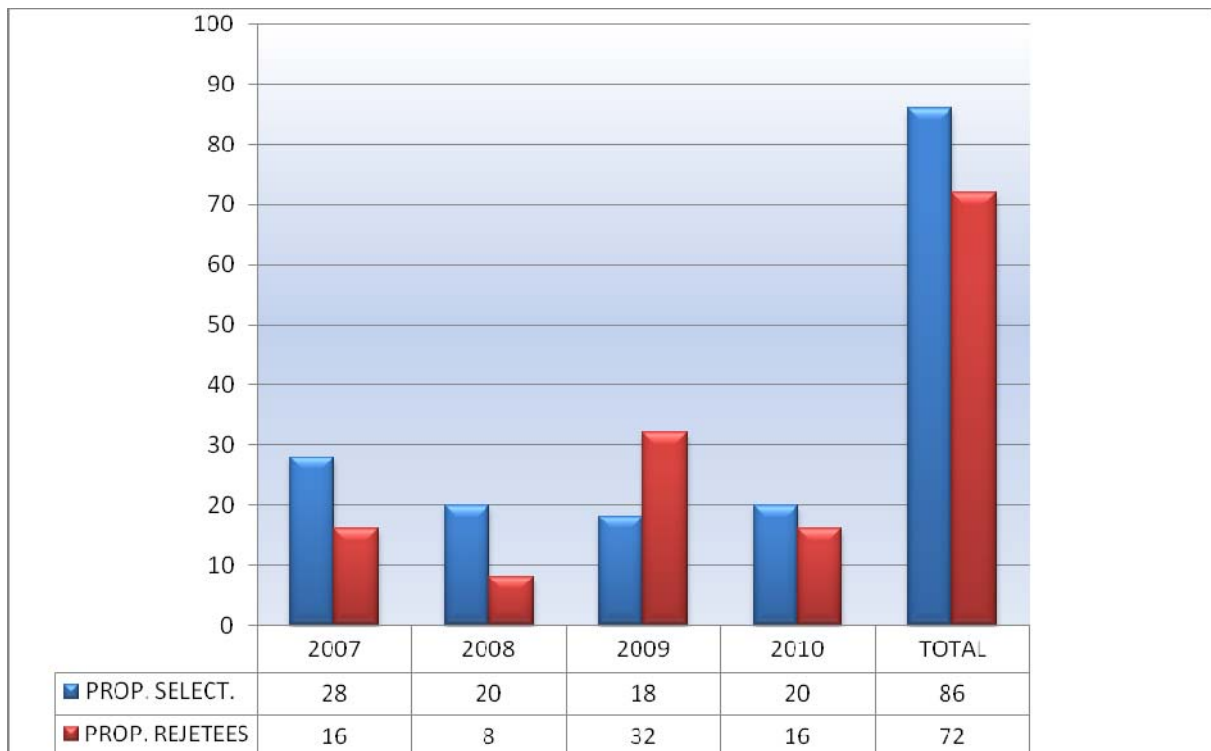
"Den europæiske civilretlige dag", der afholdes den 25. oktober hvert år i samarbejde med Europarådet, giver offentligheden mulighed for at stifte bekendtskab med civilret og letter derved adgangen til domstole. Siden 2007 har dette initiativ været kædet sammen med prisen "Retfærdighedens vægtskål".

- Konferencer

I januar 2009 organiserede Kommissionen og Haagerkonferencen om international privatret eksempelvis en fælles konference på det familieretlige område.

SPECIFIKKE PROJEKTER

Fra 2007 til 2010 blev der modtaget 158 forslag til specifikke tværnationale projekter, hvoraf 86 blev udvalgt og 72 afvist.

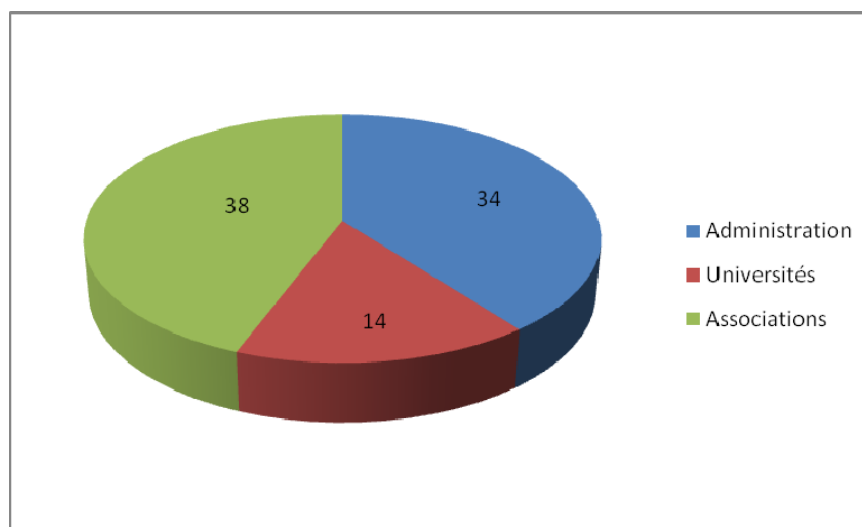
Blå: Udvalgte projekter

Rød: Afviste projekter

Disse projekter dækker en række forskellige temaer, der har gjort det muligt at behandle næsten alle områder inden for civilretten. De hyppigst behandlede emner er mægling og e-justice.

- Fordeling efter støttemodtager:

Nedenstående tabel viser fordelingen af de udvalgte projekter efter støttemodtager

Blå: Administration

Rød: Universiteter

Grøn: Foreninger

- Geografisk fordeling

Organisationer fra 19 ud af de 26 medlemsstater, der deltager i programmet (Danmark deltager ikke), har fremlagt specifikke forslag og har fået udvalgt mindst et forslag.

Alle medlemsstaterne, bortset fra Danmark og Cypern, har mindst en gang været involveret i et projekt enten som projektleder eller partner.

Den geografiske ligevægt skal imidlertid nuanceres: Organisationer fra kun fem lande (Tyskland, Italien, Spanien, Belgien og Frankrig) har fremlagt lidt over to tredjedele af de forslag, der er indkommet siden 2007, og som er blevet udvalgt. Organisationer fra disse lande er også hyppigst partnere i projekter, der ledes af andre.

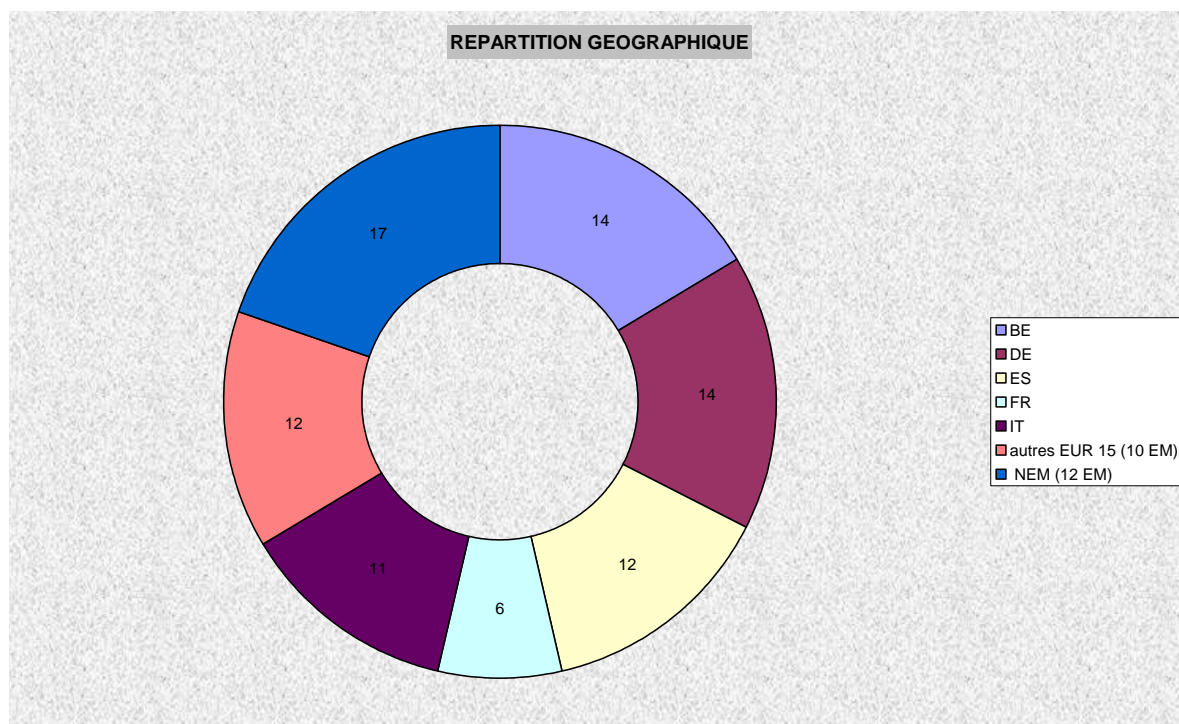
Siden programmets lancering har de tyske organisationer været de bedst repræsenterede på alle deltagelsesniveauer. Under det tidligere program var de italienske organisationer de bedst repræsenterede.

Det skal ligeledes bemærkes, at organisationer fra visse lande, som f.eks. Østrig, Estland, Nederlandene, Portugal eller Rumænien, ofte er repræsenteret som partnere.

I gennemsnit omfatter et projekt lidt over tre partnere fra forskellige lande, inklusive projektlederen.

	FORSLAG	PROJEKTLEDER	PARTNER	DELTAGELSE
BE	16	14	14	28
BG	2	1	9	10
CZ	3	3	7	10
DA	0	0	0	0
DE	24	14	26	40
EE	0	0	12	12
IE	2	1	0	1
GR	1	1	0	1
ES	19	12	13	25
FR	10	6	15	21
IT	22	11	20	31
CY	0	0	0	0
LV	4	2	6	8
LT	3	3	4	7
LU	0	0	2	2
HU	5	4	7	11
MT	0	0	3	3
NL	7	2	13	15
AT	7	5	15	20
PL	3	1	10	11
PT	0	0	13	13
RO	2	2	10	12
SI	3	1	7	8
SK	0	0	5	5
FI	0	0	3	3
SE	2	2	0	2
UK	3	1	8	9
total	138	86	222	

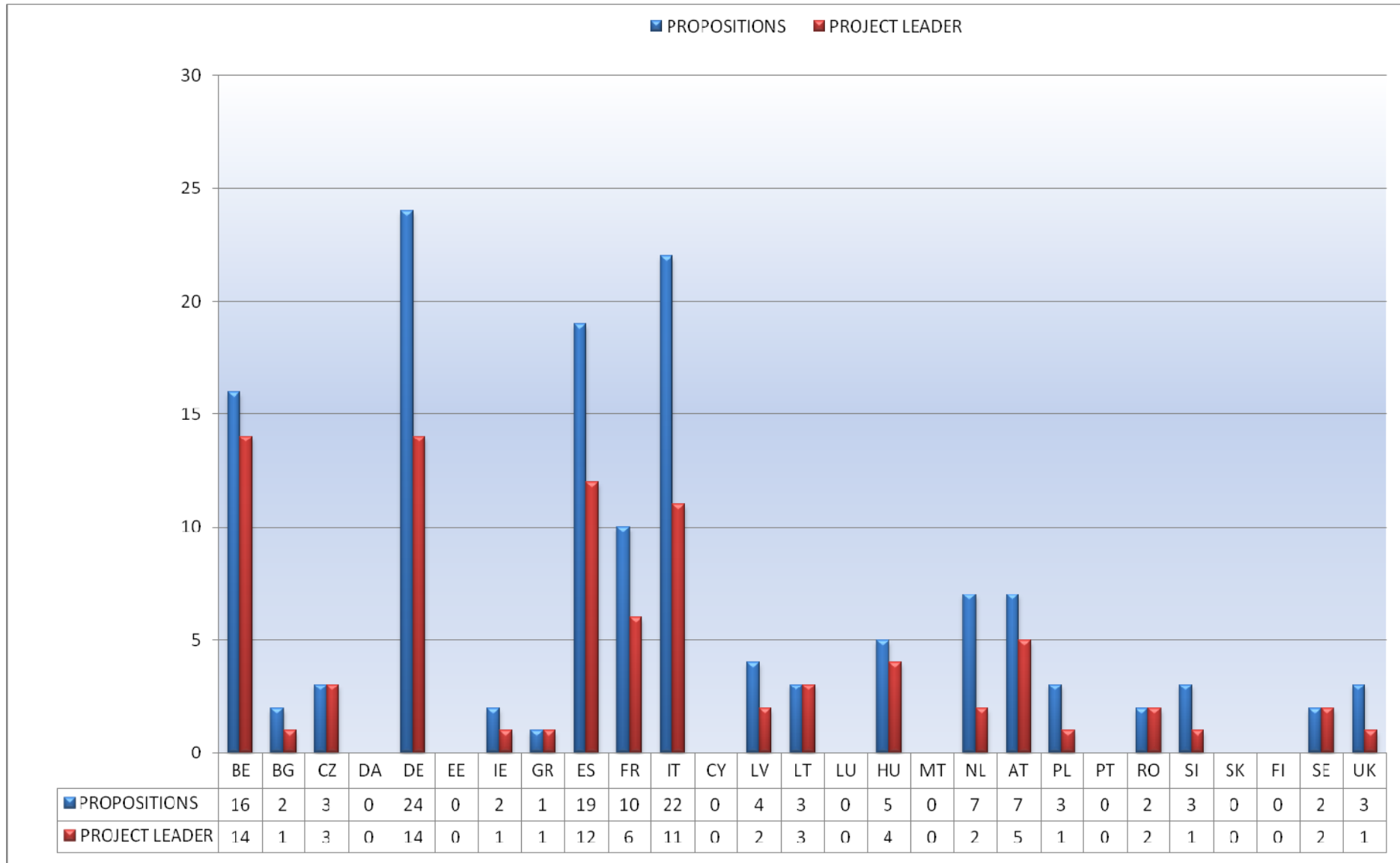
Nedenstående tabeller viser den geografiske fordeling af de udvalgte projekter:

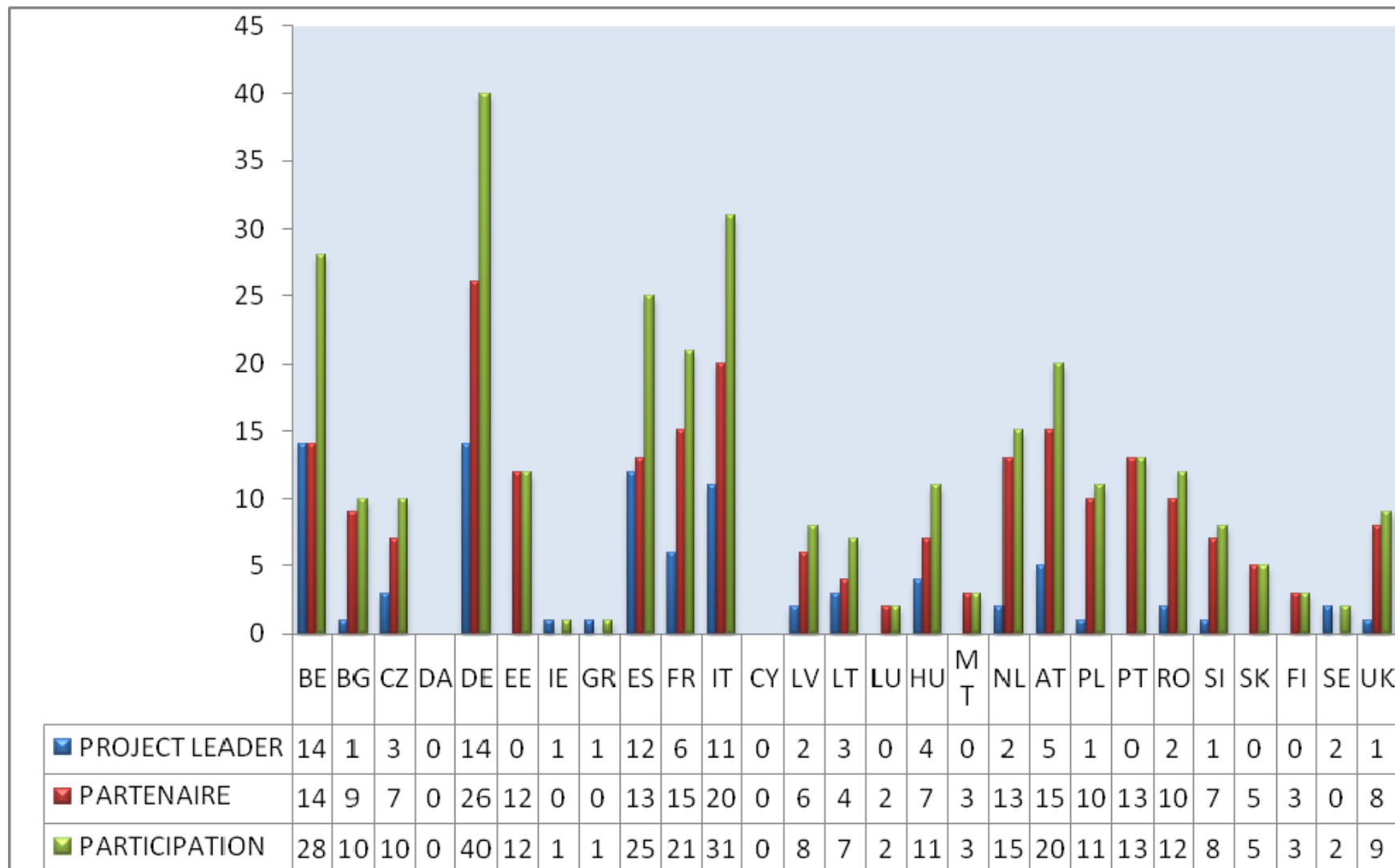
Overskrift: Geografisk fordeling

Rød: Andre EU15 (10 medlemsstater)

Blå: Nye medlemsstater (12 medlemsstater)

Blå: Forslag
Rød: Projektleder

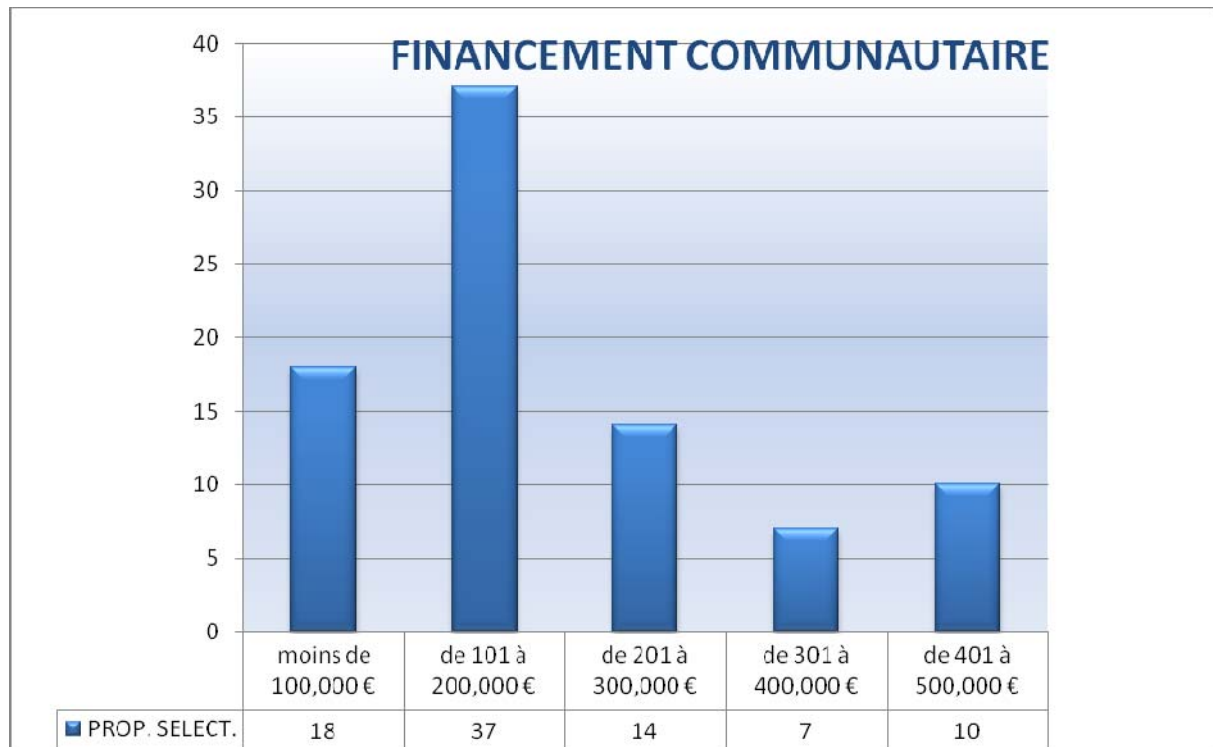

Blå: Projektleder

Rød: Partner
Grøn: Deltagelse

- Fordeling efter budget

Nedenstående tabel viser fordelingen af de udvalgte projekter efter den tildelte medfinansiering. Overrepræsentationen af projekter, hvor medfinansieringen ligger mellem 101 000 og 200 000 EUR, kan forklares med, at arbejdsprogrammerne for de to første år fastsatte et loft på 200 000 EUR.

Titel: **FÆLLESSKABSFINANSIERING**

Blå: Udvalgte forslag

Søjler: under 100 000 EUR, fra 101 000-200 000 EUR, fra 201 000-300 000 EUR, fra 301 000-400 000 EUR, fra 401 000-500 000 EUR.

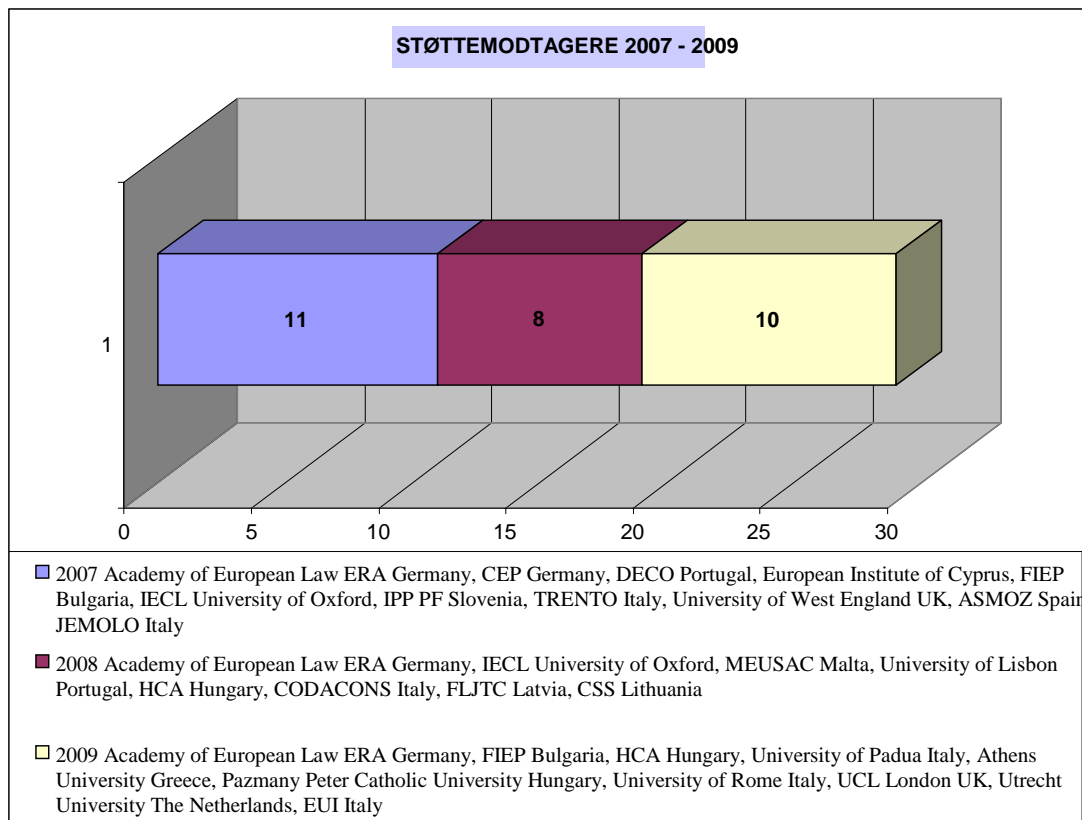
SPECIFIKKE PROJEKTER PÅ DET KONKURRENCERETLIGE OMRÅDE

Ifølge de årlige arbejdsprogrammer afsættes der hvert år et budget på 800 000 EUR i reserve med henblik på finansiering af specifikke projekter om gennemførelse af europæisk konkurrenceret.

De udvalgte projekter vedrører retligt samarbejde mellem nationale dommere samt uddannelse af disse inden for de forskellige aspekter af europæisk konkurrenceret, navnlig reglerne for virksomheder og statsstøtte.

Det største antal projekter vedrører uddannelsesprojekter i form af konferencer, seminarer eller kurser.

Nedenstående tabel viser en liste over støttemodtagere i de sidste tre år:

Europaïsche Rechtsakademie (ERA) i Trier har stået for næsten halvdelen af de medfinansierede uddannelsesiltag (13 ud af 29).

Dommere fra alle EU-lande har deltaget i uddannelsesiltag.

Siden 2007, hvor den konkurrenceretlige del blev inddraget i programmet om civilret, har et stigende antal dommere (samt offentlige anklagere og andre aktører i retsvæsenet) deltaget i uddannelsesiltag: 499 i 2007, 678 i 2008, 747 i 2009.

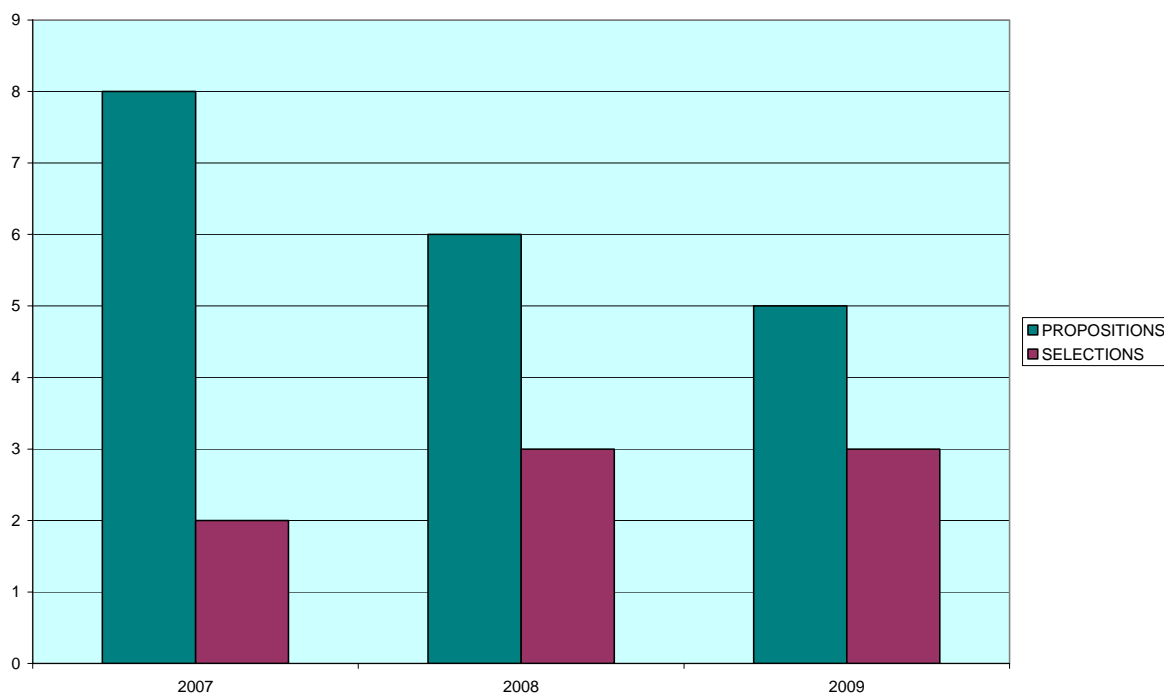
DRIFTSTILSKUD

- Tilskud bevilget efter indkaldelse af forslag

Muligheden for at medfinansiere visse ngo'ers arbejdsprogram har i de tre første år kun givet anledning til få forslag (19), hvoraf kun nogle få er blevet udvalgt (6 forskellige organisationer er blevet udvalgt i de tre første år, en tre gange og en anden to gange).

Da de midler, der var øremærket denne type foranstaltninger, ikke blev anvendt i tilstrækkelig grad (ca. 30, 50 og 60 % af de tilgængelige midler i programmets første tre år), beskar Kommissionen kraftigt denne vejledende bevilling fra 2011 (150 000 EUR i stedet for 500 000 EUR).

I konklusionen vender vi tilbage til grundene til denne manglende interesse og de konsekvenser, dette bør få.

Grøn: Forslag
Rød: Udvalgte

- Tilskud til organisationer, der er nævnt i grundafgørelsen.

Ifølge artikel 4, litra d), i afgørelsen af 25. september 2007 kan der ydes driftstilskud til to europæiske netværk, der nævnes ved navn, nemlig Det Europæiske Netværk af Domstolsadministrationer og Netværket af Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole. Denne bestemmelse betyder blot, at disse organisationer ikke skal konkurrere i forbindelse med en indkaldelse af forslag. De skal derimod fremlægge et arbejdsprogram i årets begyndelse og en slutrapport, som Kommissionen gennemgår før forudbetaling og før udbetaling af restbeløbet.

Præsidenterne for Den Europæiske Unions Øverste Domstole har ønsket at samles i en forening, der afholdt stiftende generalforsamling den 10. marts 2004 i den franske højesteret med økonomisk støtte fra Europa-Kommissionen (AGIS-programmet).

Netværket af præsidenter giver de europæiske instanser mulighed for at konsultere de øverste domstole, og disse får lejlighed til at mødes og deltage i debatter og diskussioner. Medlemmerne samles i forbindelse med konferencer for at drøfte emner af fælles interesse, og der arrangeres kurser for medlemmer af de øverste domstole inden for rammerne af det europæiske netværk for retlig uddannelse.

Siden 2006 har netværket med økonomisk støtte fra Europa-Kommissionen været i gang med at udvikle en fælles portal for højesteretternes retspraksis, der vil give medlemmerne mulighed for at søge i alle nationale baser med retspraksis.

Dette netværks aktiviteter er særlig vigtige på det område, som programmet om civilret dækker, navnlig portalen vedrørende retspraksis.

Tilskuddet til Det Europæiske Netværk af Domstolsadministrationer betød, at netværket i 2008 kunne oprettes og påbegynde sine aktiviteter.

KONKLUSION OG ANBEFALINGER

- Konklusion

Programmet startede for mindre end tre år siden, og kun få af de foranstaltninger, der er blevet støttet, er afsluttede. Det er derfor endnu for tidligt at evaluere programmets virkning og resultater.

Man kan derimod allerede konstatere, at de finansierede foranstaltninger, hvad enten de er iværksat på Kommissionens initiativ, eller der er tale om specifikke projekter, bidrager til at opfylde programmets målsætninger og generelt støtter Kommissionens ønske om at fremme kendskabet til europæisk ret på det civile område og en korrekt anvendelse af denne.

De vigtigste initiativer fra Kommissionen, der allerede er iværksat (civilretligt atlas, database, oplysningskampagner, konferencer og undersøgelser), tager på forskellig og supplerende vis sigte på at oplyse retsvæsenets aktører og offentligheden om den seneste udvikling i europæisk ret i civile spørgsmål. Der lægges navnlig vægt på praktiske og direkte anvendelige oplysninger, bl.a. gennem brug af de nye kommunikationsteknologier.

Budgettet til medfinansiering af visse ngo'ers arbejdsprogrammer er mere begrænset, og der er i de tre første år kun indkommet få forslag, hvoraf kun nogle få er blevet udvalgt (kun 6 forskellige organisationer i de tre første år).

Der er ingen tvivl om, at programmets målsætninger er relevante og skal ses i forlængelse af Kommissionens lovgivningsmæssige aktivitet og nu og da giver inspiration til denne. Som tidligere programmer spiller programmet om civilret en vigtig rolle som støtte for den europæiske retspolitik. De aktiviteter, der finansieres med forholdsvis beskedne tilskud, hjælper civilsamfundets organisationer og medlemsstaterne med at bidrage effektivt til udarbejdelse og en smidig gennemførelse af europæiske lovgivning.

Endvidere administreres programmet effektivt - selv med begrænsede menneskelige ressourcer – og Kommissionens partnere er generelt enige om dette.

- anbefalinger

Der kan imidlertid stadig fremsættes anbefalinger for at gøre programmet endnu mere effektivt.

- Hvordan kan programmet gøres mere attraktivt?

Selv om der ikke kan stilles spørgsmål ved kvaliteten af de finansierede projekter, må det indrømmes, at der ikke modtages mange forslag, og den geografiske spredning er ikke særlig stor (se ovenfor). Kommissionen har således kun modtaget lidt over 150 forslag på fire år, men havde forventet mellem 100 og 150 allerede det første år (dette tal, der fremgår af arbejdsprogrammerne under "forventede resultater", blev sat ned efter tre år).

Der er forskellige forklaringer på denne situation, først og fremmest:

- De meget tekniske emner, programmet dækker (meget mere teknisk end Daphne III, grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab og strafferet), hvilket medfører, at kun "indviede" indgiver forslag.
- Små organisationer har svært ved at finde partnere og egne kilder til medfinansiering.
- Programmet er ikke særlig kendt uden for "inderkredsen".
- Potentielle ansøgere afskrækkes af indviklede procedurer.

Det første af disse problemer følger af selve programmet, mens de tre andre kan takles på to måder:

- flere oplysninger om programmet, navnlig via præsentationer i medlemsstaterne, der giver mulighed for at informere lokale organisationer og forklare, hvordan der søges, hvordan man udformer et godt projekt, og hvordan man finder partnere. Kommissionen arbejder i partnerskab med det pågældende lands myndigheder, der påtager sig at indkalde interesserede organisationer. Besøg af den slags i flere medlemsstater siden 2008 har gjort det muligt at øge deltagelsen fra disse medlemsstater

- forenkling af procedurerne. Forenkling er noget alle aktører ønsker, og forenkling skal kombinere åbenhed, god finansiel forvaltning og ligebehandling af de berørte partnere. De nuværende procedurer medfører et overdrevent langt forløb fra offentliggørelsen af indkaldelser af forslag til iværksættelse af projekter, hvilket skyldes en række etaper, der ikke forekommer at stå i et rimeligt forhold til de omhandlede beløb (frist for indgivelse af ansøgning, Kommissionens interne procedurer, drøftelse af budgetter med støttemodtagere, komitologiprocedurer).

- Prioriteter, der er bedre defineret og mere i overensstemmelse med Kommissionen politiske prioriteter

Definitionen af prioriteter bør i højere grad fokusere på politiske aktiviteter og fremme projekter, der falder inden for disse prioriteter.

Der bør i øvrigt lægges mere vægt på at sprede resultaterne af de gennemførte projekter for at gøre disse og programmet mere synligt.

- Mere europæisk merværdi

Finansieringen bør være koncentreret på projekter, der har en egentlig europæisk dimension, og hvis europæiske merværdi er betydelig. For at opfylde dette mål er det vigtigt at finansiere store projekter. I den henseende bør de årlige arbejdsprogrammer samt den næste grundafgørelse indeholde de nødvendige bestemmelser.

Kommissionens forslag til grundafgørelse for det igangværende program foreskrev allerede, at mindst tre medlemsstater skulle være impliceret, mens den endelige tekst kun foreskriver to (under programmet om strafferet kan endda også "nationale" projekter accepteres).

- Driftstilskud

Som nævnt ovenfor har den del af programmet, der vedrører driftstilskud, hidtil givet skuffende resultater, hvilket kan skyldes en manglende interesse for denne type tilskud, men

også det forhold, at de fleste af de indkomne forslag ofte i højere grad nærmer sig specifikke projekter end årlige arbejdsprogrammer. Endvidere er det meget svært at indkredse den europæiske dimension for denne type aktivitet (bortset fra egentlige europæiske netværk, som var hovedhensigten med Kommissionens forslag).

I betragtning af den arbejdsbyrde, som offentliggørelse af en årlig indkaldelse af forslag til driftstilskud medfører i forhold til de opnåede resultater, burde Kommissionen overveje at stoppe denne del af programmet i 2014.

- Forbindelsen mellem programmerne: bør de sammenlægges?

Med henblik på den kommende finansielle programmeringsperiode, der starter i 2014, kunne man forestille sig forskellige ændringer af programmet, bl.a. en sammenlægning med tvillingeprogrammet "Strafferet". Programmerne blev holdt adskilt i 2007 på grund af deres forskellige retsgrundlag, der også betød forskellige vedtagelsesprocedurer, men det problem eksisterer ikke længere med Lissabontraktatens ikrafttrædelse.

Kommissionen kunne derfor overveje at foreslå et "program for retlige anliggender", der samler de nuværende programmer om henholdsvis civilret og strafferet i ét program.